

Науково-методичний журнал.
Індекс видання 74654.
Виходить щомісяця.
Свідоцтво про державну реєстрацію —
серія КВ №1376.
Видавництво «Етносфера».
03035, м. Київ,
а/с 59, конт. т. (044) 248-52-43.
E-mail: etnos@voliacable.com

Видавець: Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова

Шеф-редактор:
Юрій Войцеховський
Редакційна колегія:
Анатолій Булда
Нестор Гупан
Андрій Гусев (зам. головного редактора зі зв'язків з громадськістю)
Дмитрій Злепко (Мюнхен)
Людмила Калініна
Ігор Коляда
Костянтин Кондратюк
Віктор Король
Фелікс Левітас
Гжегож Мазур (Краків)
Ольга Малій
Петро Мороз
Петро Панченко
Павло Полянський
Олена Пометун
Олександр Реєнт
Владислав Анджей Серчик (Варшава)
Володимир Сотниченко
Геннадій Стрельський
Олександр Сушко
Сергій Тимченко
Сергій Троян
Федір Турченко
Григорій Фрейман
Петро Чернега
Галина Швидько

Виданню часопису сприяють:
Інститут історії України НАН України,
Інститут педагогіки НАПН України,
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка,
Київський міський педагогічний університет імені Б.Д.Грінченка,
Творча спілка вчителів України,
Міжетнічна педагогічна асоціація України.

© «Історія в школі», 011

Відповідальні за випуск:
Ю. Войцеховський, А. Гусев

Зміст

**УКРАЇНА ВІДЗНАЧИЛА
20-РІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ**

1

4

Александр МАШКІН.

**«ОН ДАЛ ИМ ВОЛЮ, А ОНИ ЕГО УБИЛИ!...»
(СКАСУВАННЯ КРІПАЧЧИНИ В РОСІЙСЬКІЙ
ІМПЕРІЇ З ТОЧКИ ЗОРУ СПІВРОБІТНИКІВ
ВІТЧИЗНЯНИХ СПЕЦСЛУЖБ)***

Університет знань
Олександр ВАСИЛЬЄВ, Андрій ВАСИЛЬЄВ,
П.А.СТОЛИПІН І ВІРОСПОВІДНЕ ПИТАННЯ
(ДО СТОРІЧЧЯ З ДНЯ ТРАГІЧНОЇ ЗАГИБЕЛІ
ВИДАТНОГО РОСІЙСЬКОГО РЕФОРМАТОРА)

9

16

**Михайло КОСАЧЕВИЧ, Валентина ГАДУН.
ПЕРЕСЕЛЕННЯ ЕВАКУЙОВАНИХ І БІЖЕНЦІВ
З ГАЛИЧИНИ 1915 р. ВГЛИБ РОСІЇ**

Дискусійна зала

**Віктор КОРОЛЬ. МІРКУВАННЯ ІСТОРИКА З ПРИВОДУ
СТАТТІ УЛЬРІКЕ ЮРАЙТ (ГАМБУРГ): «Виставка
“Злочини Вермахту. Виміри винищувальної
війни 1941—1944 років”»
(Історія та історіографія в Європі (2004, вип. 3)**

22

Біля класної дошки

**Ігор КОЛЯДА, Володимир МИЛЬКО.
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ТЕМИ: НАДДНІПРЯНСЬКА
УКРАЇНА В ПЕРІОД 1907—1914 рр.
(історія України, 10 клас)**

27

**Галина ПАЛАМАРЧУК. ЗАПОРОЗЬКА СІЧ
У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVII СТОЛІТТЯ**

37

40

**Тетяна ЧУБУКОВА.
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ
XX СТОЛІТТЯ В ОСОБАХ**

**Алла ПРИХОДЬКО. КУРС ЗА ВИБОРОМ «ІСТОРІЯ
УКРАЇНСЬКОГО КІНЕМАТОГРАФА XX СТОЛІТТЯ».
Матеріали до теми: «Розквіт німого кіно.
Кіноавангард 20-х років XX століття»**

43

51

Кабінет правознавства
**Олена КОВАЛЬЧУК. ПРАВОПОРЯДОК
(Правознавство, 10 кл.)**

**Ігор КОЛЯДА. МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ
ТА ПРОВЕДЕННЯ ТЕАТРАЛІЗОВАНОГО
УРОКУ НА ТЕМУ: «НАЙВИЗНАЧНІШІ
ПАМ'ЯТНИКИ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ»
(основи правознавства, 9 кл.)**

55